

OBSAH

Úvod	5
1 Osobnost učitele a jeho kompetence	6
1.1 Osobnost učitele	6
1.2 Profesionální schopnosti a dovednosti učitele z různých autorských pozic	8
1.3 Komunikativní dovednosti jako předmět zkoumání dovednostního modelu učitelovy profese	13
2 Základní poznatky o pedagogické komunikaci	20
2.1 Pedagogická komunikace	21
2.2 Verbální komunikace	35
2.3 Neverbální komunikace	39
2.4 Komunikace činem	51
3 Komunikace v učitelství	52
3.1 Zastoupení předmětu „Komunikativní dovednosti“ v přípravě učitelů	52
3.2 Videozáznam jako prostředek objektivizace reflexe a sebereflexe komunikativních dovedností	55
3.3 Možnosti zkoumání komunikativních dovedností	62

4	Komunikace v učitelské praxi	71
4.1	Komunikace jako základní předpoklad vzájemných vztahů mezi učitelem a žákem	71
4.2	Poruchy v komunikaci, vývojové vady řeči	81
4.3	Komunikativní dovednosti jako zdroj účinného pedagogického působení	90
5	Informace, náměty a praktická cvičení pro rozvoj komunikativních dovedností učitelů a žáků	96
5.1	Hlasové ústrojí a hlas, artikulační ústrojí a řeč	96
5.2	Spisovná výslovnost	103
5.3	Technika mluveného slova	107
5.3.1	Dechová technika	107
5.3.2	Hlasová technika	109
5.3.3	Artikulační technika	111
5.3.4	Hlasová hygiena, poruchy hlasu	113
5.4	Cvičné texty	116
	Použitá a doporučená literatura	150